

לְקוּטֵי שִׁיחוֹת הַלֵּק יֵא פֶּרֶשֶׁת בְּשִׁלַּח שִׁיחָה א

פֶּרֶשֶׁת בְּשִׁלַּח פֶּרֶק יד פְּסוּק י

וּפָרְעָה הִקְרִיב וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֵינֵיהֶם וְהִנֵּה מִצְרַיִם נֹסְעִים אַחֲרֵיהֶם וַיִּירָאוּ מְאֹד וַיִּצְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה:

Pharaoh drew near, and the children of Israel lifted up their eyes, and behold! the Egyptians were advancing after them. They were very frightened, and the children of Israel cried out to the Lord.

רִשׁוֹנֵי עַל הַפְּסוּק

וַיִּצְעֲקוּ: תְּפָשׂוּ אוֹמְנוֹת אֲבוֹתֵם. בְּאֲבָרְהָם הוּא אוֹמֵר אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר עָמַד שָׁם. בִּיצְחָק לְשׁוֹחַ בְּשָׂדֵהוּ. בִּיעֲקֹב וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם:

Cried out: They seized the art of their ancestors [i.e., they prayed]. Concerning Abraham, it [Scripture] says: “to the place where he had stood before the Lord” (Gen. 19:27). 2 Concerning Isaac, [it is stated] “to pray in the field” (Gen. 24:63). Concerning Jacob, “And he entreated the Omnipresent” (Gen. 28:11). (See Judaica Press comm. digest on that verse.)-[from Mechilta; Tanchuma Beshallach 9]

פְּרָשֶׁת בְּשַׁלַּח פָּרַק יד פְּסוּק יא

וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה הַמִּכְּלִי אֵינְךָ קֹבְרִים בְּמִצְרַיִם לְקַחְתָּנוּ לְמוֹת בַּמִּדְבָּר מֵהַזֹּאת עָשִׂיתָ
לָנוּ לְהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם:

They said to Moses, Is it because there are no graves in Egypt that you have taken us to die in the desert? What is this that you have done to us to take us out of Egypt?

פְּרָשֶׁת שְׁמוֹת פָּרַק ב פְּסוּק כג

וַיְהִי בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָעֲבֹדָה וַיִּזְעֻקוּ וַתַּעַל
שׁוֹעַתָם אֶל־הָאֱלֹהִים מִן־הָעֲבֹדָה:

Now it came to pass in those many days that the king of Egypt died, and the children of Israel sighed from the labor, and they cried out, and their cry ascended to God from the labor.

פְּרָשֶׁת וַיֵּרָא פָּרַק יט פְּסוּק כז

וַיִּשְׁכֶּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה:

And Abraham arose early in the morning to the place where he had stood before the Lord.

פְּרָשֶׁת חַיֵּי שָׂרָה פָּרַק כד פְּסוּק סג

וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בַּשָּׂדֶה לְפָנֹת עָרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה גַמְלִים בָּאִים:

And Isaac went forth to pray in the field towards evening, and he lifted his eyes and saw, and behold, camels were approaching.

פָּרָשֶׁת וַיֵּצֵא פָּרֶק כַּח פְּסוּק יא

וַיִּפְנֶע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשָּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאֲבָנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשֶׂם מְרֵאשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב
בַּמָּקוֹם הַהוּא:

And he arrived at the place and lodged there because the sun had set, and he took some of the stones of the place and placed [them] at his head, and he lay down in that place.

פָּרָשֶׁת לָךְ לָךְ פָּרֶק יב פְּסוּק ח

וַיַּעֲתֶק מִשָּׁם הֶהָרָה מִקְדָּם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אֶהָלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעִי מִקְדָּם וַיִּבֶן־שָׁם
מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה:

And he moved from there to the mountain, east of Beth el, and he pitched his tent; Beth el was to the west and Ai was to the east, and there he built an altar to the Lord, and he called in the name of the Lord.

פָּרָשֶׁת לָךְ לָךְ פָּרֶק יב פְּסוּק ו-ז

וַיַּעֲבֵר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שָׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרָה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ:
וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזִרְעֲךָ אֲתֵן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה
הַנִּרְאָה אֵלָיו:

And Abram passed through the land, until the place of Shechem, until the plain of Moreh, and the Canaanites were then in the land.

And the Lord appeared to Abram, and He said, "To your seed I will give this land," and there he built an altar to the Lord, Who had appeared to him.

מְבִלְתָּא יֵד י

ויצעקו בני ישראל אל ה'. תפסו בידם אומנות אבותיהם אברהם יצחק ויעקב באברהם הוא אומר (בראשית י"ב ח') בית אל מים והעי מקדם ויבן שם מזבח לה' ויקרא בשם ה': ביצחק הוא אומר (שם כ"ד ס"ג) ויצא יצחק לשוה בשדה, ואין שיחה אלא תפלה שנאמר (תהלים ק"ד ל"ד) יערב עליו שיחי ואומר (שם נ"ה י"ח) ערב ובקר וצהרים אשיחה ואומר (שם ק"ב א') תפלה לעני כי יעטוף ולפני ה' ישפוך שיחו: ביעקב הוא אומר (בראשית כ"ח י"א) ויפגע במקום ואין פגיעה אלא תפלה שנאמר (ירמיה ז' ט"ז) ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי:

תְּנַחֲמָא

וישאו בני ישראל וגו' וייראו מאוד ויצעקו. תפשו אומנות אבותיהם. באברהם פתיב: ויקרא שם אברהם בשם ה' (בראשית יג, ד). ביצחק פתיב: ויצא יצחק לשוה בשדה (בראשית כד, סג). ביעקב פתיב: ויפגע במקום (בראשית כח, יא). אין פגיעה אלא תפלה, שנאמר: ואתה אל תתפלל בעד העם הזה ואל תשא בעדם רנה ותפלה ואל תפגע בי (ירמיה ז, טז):

And the children of Israel lifted up their eyes ... they were frightened and cried out (Exod. 14:10). They resorted to the practices of their fathers. It is written of Abraham: And he called upon the name of the Lord (Gen. 12:8), of Isaac it is stated And Isaac went out to meditate in the field (ibid. 24:63), and of Jacob it is stated: And he lighted upon the place (ibid. 28:11). The expression lighted upon (vayifga) is employed with reference to prayer, as it is said: Therefore pray not thou for this people, neither lift up cry nor prayer for them; neither make intercession (tifga) to Me (Jer. 7:16).

פְּרָשֶׁת תּוֹלְדוֹת פָּרַק כה פְּסוּק כא

וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לַיהוָה לְנִכְח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הוּא וַיַּעֲתֵר לוֹ יְהוָה וַתֵּהָר רֵבֶקָה אִשְׁתּוֹ:

And Isaac prayed to the Lord opposite his wife because she was barren, and the Lord accepted his prayer, and Rebecca his wife conceived.

רש"י על הפסוק

וַיַּעֲתֵר: הִרְבָּה וְהִפְצִיר בְּתַפְלָה:

Prayed: He prayed much and entreated [God] with prayer.

פְּרָשֶׁת וַיִּשְׁלַח פָּרַק לב פְּסוּק י-יג

וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וְאֱלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֵמֶר אֵלַי שׁוּב לְאֶרֶץךָ
וּלְמוֹלְדֹתְךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ:

קָמַנְתִּי מִכָּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדְּךָ כִּי בְּמִקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן
הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לְשָׁנֵי מַחֲנוֹת:

הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יֵרָא אֲנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבֹא וְהִכָּנִי אִם עַל־בָּנָיִם:

וְאֵתָה אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשָׂמְתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסְפָּר מֵרֶב:

And Jacob said, "O God of my father Abraham and God of my father Isaac, the Lord, Who said to me, 'Return to your land and to your birthplace, and I will do good to you.'

I have become small from all the kindnesses and from all the truth that You have rendered Your servant, for with my staff I crossed this Jordan, and now I have become two camps.

Now deliver me from the hand of my brother, from the hand of Esau, for I am afraid of him, lest he come and strike me, [and strike] a mother with children.

And You said, 'I will surely do good with you, and I will make your seed [as numerous] as the sand of the sea, which cannot be counted because of multitude.'

פְּרַשְׁתָּ שְׁמוֹת פָּרַק ג פְּסוּק יז

וְאָמַר אֶעֱלֶה אֶתְכֶם מֵעֵנִי מִצְרַיִם אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֶל־אֶרֶץ זְבַת חֶלֶב וְדָבָשׁ:

And I said, 'I will bring you up out of the affliction of Egypt, to the land of the Canaanites, the Hittites, the Amorites, the Perizzites, the Hivvites, and the Jebusites, to a land flowing with milk and honey.'

פְּרַשְׁתָּ בְּשִׁלַּח פָּרַק יד פְּסוּק ח

וַיַּחֲזֶק יְהוָה אֶת־לֵב פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיַּרְדֵּף אַחֲרֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יֹצְאִים בְּיַד רָמָה:

And the Lord hardened the heart of Pharaoh, the king of Egypt, and he chased after the children of Israel, and the children of Israel were marching out triumphantly.

פְּרֻשֶׁת וַאֲרָא פָּרָק ו פְּסוּק ח

וְהִבֵּאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁאַתִּי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב
וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרְשָׁה אֲנִי יְהוָה:

I will bring you to the land, concerning which I raised My hand to give to Abraham, to Isaac, and to Jacob, and I will give it to you as a heritage; I am the Lord.' "

פְּרֻשֶׁת בֵּא פָּרָק יב פְּסוּק כה

וְהָיָה כִּי־תָבֹאוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָתַן יְהוָה לָכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר וְשָׁמַרְתֶּם אֶת־הָעֲבֹדָה
הַזֹּאת:

And it shall come to pass when you enter the land that the Lord will give you, as He spoke, that you shall observe this service.

פְּרֻשֶׁת בֵּא פָּרָק יב פְּסוּק כז

וְאַמַּרְתֶּם זִבְח־פֶּסַח הוּא לַיהוָה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בְּתֵי כְּנִי־יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנֹגְפוֹ אֶת־
מִצְרַיִם וְאֶת־בְּתֵינוּ הִצִּיל וַיִּקַּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ:

You shall say, It is a Passover sacrifice to the Lord, for He passed over the houses of the children of Israel in Egypt when He smote the Egyptians, and He saved our houses. And the people kneeled and prostrated themselves.

רש"י על הפסוק

וַיִּקְרָא הָעָם: עַל בְּשׂוֹרַת הַגְּאֻלָּה וּבִיַּאת הָאָרֶץ וּבְשׂוֹרַת הַבָּנִים שְׂיִהְיוּ לָהֶם:

And the people kneeled and prostrated themselves: [in thanksgiving] for the tidings of the redemption, the entry into the land [of Israel], and the tidings of the children that they would have.

פְּרִשְׁת מִטּוֹת פָּרַק לֹא פָּסוּק ח

וְאֶת־מַלְכֵי מִדְיָן הָרְגוּ עַל־חַלְלֵיהֶם אֶת־אֵוִי וְאֶת־רְקֵם וְאֶת־זֹר וְאֶת־חֹר וְאֶת־רֵבֶע חֲמִשָּׁת מַלְכֵי מִדְיָן וְאֵת בַּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר הָרְגוּ בַחֶרֶב:

And they killed the Midianite kings upon their slain: Evi, Rekem, Zur, Hur, and Reba, the five kings of Midian, and Balaam the son of Beor they slew with the sword.

רש"י על הפסוק

בַּחֶרֶב: הוּא בָּא עַל יִשְׂרָאֵל וְהִחְלִיף אֲמָנוֹתוֹ בְּאֲמָנוֹתָם, שְׂאִין נוֹצְחִים אֵלָּא בְּפִיהֶם וְעַל יְדֵי תַפְלָה וּבִקְשָׁה, וּבָא הוּא וְתַפֵּשׂ אֲמָנוֹתָם לְקַלְלָם בְּפִיו, אַף הֵם בָּאוּ עָלָיו וְהִחְלִיפוּ אֲמָנוֹתָם בְּאֲמָנוֹת הָאֻמוֹת שְׂבִאִין בַּחֶרֶב, שְׂנַאֲמַר "וְעַל חֶרֶבְךָ תַחֲיֶה" (בראשית כ"ז):

with the sword: He came against Israel and exchanged his craft for theirs. For they are victorious only with their mouths, through prayer and supplication, and he came and adopted their craft to curse them with his mouth. So they too came against him by exchanging their craft for the craft of the nations, who come with the sword, as it says [concerning Esau], "And you shall live by your sword" (Gen. 27:40).

בְּבֹא בִּתְרָא דְּף טו עָמוּד ב

(איוב לד, לה) [איוב] לא בדעת ידבר ודבריו לא בהשכל (וכתיב (איוב מב, ז) כי לא דברתם אלי נכונה כעבדי איוב) אמר רבא מכאן שאין אדם נתפס בשעת צערו

The Gemara comments: On the one hand, the text states: **"Job has spoken without knowledge, and his words were without wisdom"** (Job 34:35). **But** on the other hand, **it is written** with regard to Job's friends: **"You have not spoken of Me the thing that is right, like my servant Job"** (Job 42:8). **Rava said: From here** it may be inferred **that a person is not held responsible** for what he says **when he is in distress**. Although Job uttered certain words that were wrong and inappropriate, he was not punished for them because he said them at a time of pain and hardship.

רַשִׁי יֵשֶׁם

שאין אדם נתפס: להתחייב על שהוא מדבר קשה מחמת צער ויסורין דקאמר לא בדעת ידבר לא אמר לא ברשע ידבר אלא לא בדעת:

פְּרִשֶׁת בְּשִׁלַּח פֶּרֶק יד פְּסוּק טו

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אֵלַי דְּבַר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ:

The Lord said to Moses, Why do you cry out to Me? Speak to the children of Israel and let them travel.

רש"י על הפסוק

דַּבֵּר אֶל-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וַיִּסְעוּ: אֵין לָהֶם אֱלֹא לִסַּע, שְׂאִין הֵימ עוֹמֵד בְּפָנֵיהֶם, כְּדָאֵי הוּא זְכוּת אֲבוֹתֵיהֶם וְהָאֱמוּנָה שֶׁהָאֲמִינוּ בִּי וַיֵּצְאוּ, לְקַרְעַ לָהֶם הַיָּם:

Speak to the children of Israel and let them travel: They have nothing to do but to travel, for the sea will not stand in their way. The merit of their forefathers and their own [merit], and the faith they had in Me when they came out [of Egypt] are sufficient to split the sea for them.